

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис **Олег ЛАГОДНЮК**

31.12.2021

03-10-76S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Цивільна безпека об'єктів та територій		Civil security of objects and territories	
Шифр за ОП	ФП.5	Code in Degree Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil safety	
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study Civil safety	
Освітня програма: Охорона праці		Degree Program: Occupational safety and health	

Силабус навчальної дисципліни Цивільна безпека об'єктів та територій для здобувачів вищої освіти другого ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2021. 15 стор.

ОПП на сайті університету: <http://surl.li/aqmmg>

Розробник силабусу: Кусковець С.Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 4 від «09» листопада 2021 року

В. о. завідувача кафедрою: Кухнюк О.М., канд. техн. наук, доцент.

Керівник (гарант) освітньої програми: Филипчук В.Л., д-р. техн. наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури

Протокол № 3 від «28» грудня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА: Макаренко Р.М., канд. техн. наук, доцент.

№ документа в ЕДО НУВГП - СЗ №-7485.

Попередня версія силабусу: 03-10-30S.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	5
Лекції:	26 год
Практичні заняття:	24 год
Самостійна робота:	100 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Кусковець Сергій Леонідович, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/FgFvirs>

ORCID

Як комунікувати

s.l.kuskovets@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці освітньої компоненти в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Масштабність надзвичайних ситуацій та їх негативні наслідки створюють загрозу життю і здоров'ю людей, що вимагає чіткої організації та ефективного проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а комплексна оцінка техногенної та пожежної безпеки і цивільного захисту окремих регіонів та об'єктів набуває важливого значення.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні чіткого розуміння впливу надзвичайних ситуацій на об'єкти та території, вмінні приймати відповідні інженерні рішення та управлінські дії щодо реалізації на

практиці заходів (методів) захисту населення і територій та ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій.

Ціллю навчальної дисципліни є організація заходів забезпечення пожежної та техногенної безпеки та цивільного захисту на об'єктах та територіях, підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації надзвичайних ситуацій на об'єктах різного призначення.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615>

Компетентності

ЗК-3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК-1. Здатність приймати ефективні рішення, оцінювати шкідливості та небезпеки, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.

ФК-2. Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.

ФК-4. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів та заходів, спрямованих на регулювання техногенної безпеки.

ФК-7. Здатність розуміти особливості підходів попередження можливих загроз життю і здоров'ю працюючих організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН-2. Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів.

ПРН-3. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки.

ПРН-5. Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки.

ПРН-6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії та оцінювати можливі наслідки та ризики.

ПРН-11. Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за

наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження.

ПРН-13. Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки вимогам законодавства під час професійної діяльності.

ПРН-14. Здійснювати прогнозування, оцінку ризику під час професійної діяльності та можливості відповідних підрозділів щодо реагування на надзвичайні ситуації та події.

ПРН-15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.

ПРН-16. Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси.

ПРН-17. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН-19. Керувати системами управління цивільним захистом, техногенною безпекою на рівні підприємства, установи, організації, території.

Структура та зміст освітнього компонента

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	26 год.	2 год.
Практичні заняття	24 год.	16 год.
Самостійна робота	100 год.	132 год.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1

проводити розрахунок сил і засобів для гасіння пожежі і виконання аварійно-рятувальних робіт на хімічно небезпечних об'єктах (2 год.)

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №1 Розрахунок сил і засобів для гасіння пожежі і виконання аварійно-рятувальних робіт на хімічно небезпечних об'єктах Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2

проводити розрахунок сил і засобів, необхідних для локалізації й знешкодження джерела хімічного забруднення та для проведення пошуково-рятувальних робіт при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах (2 год.)

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №2 Розрахунок сил і засобів, необхідних для локалізації й знешкодження джерела хімічного забруднення та для проведення пошуково-рятувальних робіт при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень

Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3	
проводити розрахунок сил і засобів для деблокування потерпілих з-під завалів при руйнуванні багатоповерхових будинків (споруд) (2 год.)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №3 Розрахунок сил і засобів для деблокування потерпілих з-під завалів при руйнуванні багатоповерхових будинків (споруд) Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4	
визначати кількість сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при порушенні транспортних сполучень (при завалах та руйнуваннях мостів) (2 год.)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №4 Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при порушенні транспортних сполучень (завалах та руйнуваннях мостів)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5	
визначати чисельність сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при ліквідуванні аварій на комунально-енергетичних мережах (2 год.)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №5 Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при ліквідуванні аварій на комунально-енергетичних мережах
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6	
визначати кількість сил і засобів підрозділів аварійно-рятувальних сил для проведення евакуації при затопленні (підтопленні) населених пунктів (2 год.)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №6 Розрахунок сил і засобів підрозділів аварійно-рятувальних сил для проведення евакуації при затопленні (підтопленні) населених пунктів Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
За поточну (практичну) складову оцінювання 28 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 20 балів
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7	
проводити розрахунок сил і засобів для здійснення поховальних робіт при епізоотії, підрозділів охорони громадського правопорядку під час ліквідації НС та підрозділів медицини катастроф під час ліквідації НС (2 год.)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №7 Розрахунок сил і засобів: 1. для проведення поховальних робіт при епізоотії; 2. підрозділів охорони громадського правопорядку під час ліквідації НС; 3. підрозділів медицини катастроф під час ліквідації НС Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8**організувати введення сил цивільного захисту в зону ураження стихійним лихом (2 год.)**

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №8 Введення сил цивільного захисту в зону ураження стихійним лихом Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН9**визначати ймовірності виникнення пожежі (2 год.)**

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №9 Розрахунок ймовірності виникнення пожежі
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН10**оцінювати пожежну обстановку суб'єкта господарювання (2 год.)**

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №10 Оцінювання пожежної обстановки суб'єкта господарювання
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН11**оцінювати обстановку при вибухах паливно-повітряних сумішей (2 год.)**

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №11 Оцінювання обстановки при вибухах паливно-повітряних сумішей
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної та техногенної безпеки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН12**проводити інженерні роботи на об'єктах, що зазнали ураження внаслідок дії повітряної ударної хвилі (2 год.)**

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №12 Інженерні роботи на об'єктах, що зазнали ураження внаслідок дії повітряної ударної хвилі
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту

За поточну (практичну) складову оцінювання 32 балів**За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 20 балів**

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ**Тема 1. Основні загальні відомості про надзвичайні ситуації та реагування на них**

Результат и навчання: РН-1-РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2; 3; 5; 7; 14-16	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Основні поняття та визначення. Причини виникнення надзвичайних ситуацій. Класифікація надзвичайних ситуацій. Наслідки надзвичайних ситуацій. Принципи створення системи підтримки управлінських рішень з регіональної безпеки.		

Основні сценарії управління системою реагування на виникнення надзвичайних ситуацій. Управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Тема 2. Система управління цивільного захисту

Результат и навчання: РН-8; РН-12	Кількість годин: 2	Література: 2; 5; 8-11; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Правова основа та суб'єкти забезпечення цивільного захисту. Основні принципи забезпечення цивільного захисту. Повноваження КМ України, РНБО, ДСНС у сфері цивільного захисту. Єдина державна система цивільного захисту. Постійно діючі та координуючі органи управління цивільного захисту. Організація заходів цивільного захисту на об'єктах та територіях. Структурний підрозділ (посадова особа) з питань цивільного захисту об'єкта або території. Планування заходів цивільного захисту об'єкта. Фінансове забезпечення заходів цивільного захисту. Створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.		

Тема 3. Сили та засоби цивільного захисту

Результат и навчання: РН-1-РН-8; РН-12	Кількість годин: 2	Література: 2; 5; 7; 8; 11; 12; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Склад та основні завдання сил цивільного захисту, порядок їх створення. Аварійно-рятувальні служби. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту. Критерії, за якими утворюються державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях. Спеціалізовані служби цивільного захисту. Формування цивільного захисту. Добровільні формування цивільного захисту. Громадські організації цивільного захисту. Основні види техніки та обладнання, що застосовується при ліквідуванні надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Засоби пошуку і рятування людей. Аварійно-рятувальні машини, машини радіаційного та хімічного захисту. Технічні засоби спеціальної обробки. Пожежна й інженерна техніка та її застосування при проведенні аварійно-рятувальних робіт.		

Тема 4. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

Результати навчання: РН-6-РН-8;	Кількість годин: 2	Література: 2-7; 8	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Навчання працюючого населення. Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана зі здійсненням заходів цивільного захисту. Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку. Навчання непрацюючого населення.		

Тема 5. Підготовка органів управління та сил цивільного захисту до дій за призначенням

Результати навчання: РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2-5; 7; 8; 12	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зменшення масштабів НС. Вимоги до складу, змісту та форми плануючої документації. Організація підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту. Особливості підготовки органів управління та сил цивільного захисту. Порядок підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління, сил цивільного захисту та спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.		

Тема 6. Організація і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій

Результати	Кількість	Література: 2-	Лінк на MOODLE:
------------	-----------	----------------	-----------------

навчання: PH-1-PH-8	годин: 2	5; 20	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, організація та порядок проведення. Управління проведенням аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація взаємодії при виконанні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Методи та засоби пошуку і рятування людей та майна. Невідкладні роботи.		

Тема 7. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій на транспорті

Результати навчання: PH-4; PH-7	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Види транспорту та можливі транспортні надзвичайні ситуації. Порядок та особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій на залізничному, автомобільному, авіаційному, водному, трубопровідному транспорті та аварій у метрополітені.		

Тема 8. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій у наслідок пожеж та вибухів

Результати навчання: PH-1; PH-10; PH-12	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах пожеж. Порядок та особливості проведення аварійно-рятувальних робіт під час ліквідування аварій на пожежо- та вибухонебезпечних об'єктах, пожеж і вибухів на транспорті, під час гасіння пожеж у екологічних системах.		

Тема 9. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання) НХР та РР

Результати навчання: PH-1; PH-2	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання), утворення і розповсюдження НХР. Технології локалізації витоку та знезараження хмари НХР. Спеціальна обробка та її види. Знезараження територій, доріг. Дегазація забрудненої території, техніки та обладнання. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування аварій на біологічнонебезпечних об'єктах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання) РР. Ліквідування (локалізація) аварій на радіаційнонебезпечних об'єктах. Дезактивація. Демеркуризація. Забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні проливів (викидів) нафти і нафтопродуктів.		

Тема 10. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок раптового руйнування будівель і споруд

Результати навчання: PH-3; PH-4	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Причини руйнування будівель та споруд. Характеристика та класифікація завалів у разі руйнування будівель і споруд. Фактори, що впливають на ефективність проведення робіт. Порядок та особливості проведення пошукових та аварійно-рятувальних робіт у завалах.		

Тема 11. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок аварій в енергетичних системах та системах життєзабезпечення

Результати навчання:	Кількість годин:	Література: 4;	Лінк на MOODLE:
----------------------	------------------	----------------	-----------------

навчання: PH-5	годин: 2	15; 16; 20	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Особливості ліквідуванні наслідків надзвичайних ситуацій на комунально-енергетичних та технологічних мережах. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на електричних мережах. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на водопровідних мережах та мережах каналізації. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на мережах газозабезпечення та тепlopостачання. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на технологічних трубопроводах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у замкнутих просторах.		

Тема 12. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій природного характеру

Результати навчання: PH-11	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій, пов'язаних з повинню, небезпечними метеорологічними явищами, аваріями на гідродинамічних спорудах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій, пов'язаних із землетрусом, зсувом, обвалом та осіданням земної поверхні. Загальні правила безпеки при проведенні окремих видів аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.		

Тема 13. Заходи та вимоги забезпечення пожежної та техногенної безпеки

Результати навчання; PH-9; PH-10	Кількість годин: 2	Література: 1; 5; 14-16; 18; 19	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615
Опис теми	Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної та техногенної безпеки на об'єкті. Основні вимоги щодо забезпечення техногенної безпеки на об'єктах територіях та у зонах можливого ураження. Загальні вимоги пожежної та техногенної безпеки щодо утримання об'єктів та територій. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Порядок подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Порядок проведення планових (позапланових) перевірок щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки. Способи здійснення державного нагляду.		

Особливість практичної підготовки: практичні заняття проводяться у спеціалізованій аудиторії; практична підготовка передбачає відвідування пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС України та суб'єктів господарювання.

Засоби навчання: мультимедійний проектор; стенди.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Вивчення навчальної дисципліни та її складових спрямоване на формування наступних соціальних навичок (soft skills):
взаємодія з людьми та вміння працювати в команді;
навички самоорганізації;

навички комунікації;
вміння працювати з інформацією;
оцінювати ризики та приймати рішення;
уміння управляти людьми та управлінські якості;
формування власної думки та прийняття рішень.

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції; практичні заняття; ознайомчі екскурсії, самостійна робота.

Використовуються наступні технології навчання: аналіз конкретних ситуацій (ситуація-оцінка, ситуація-ілюстрація); проблемна лекція; лекція візуалізація; навчання на основі досвіду.

Аудиторні заняття проводяться з використанням таких методів як: словесний метод: акроматичний (викладацький) – лекція; евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями, демонстрація готових рішень, макетів, стендів.

Порядок та критерії оцінювання

Обов'язковими видами завдань є: практичні заняття, самостійна робота, поточні контрольні модулі (№№1, 2) за змістом лекційного курсу. Загальна кількість завдань у білеті модульного контролю 30, із них: 1-го рівня складності – 24 з максимальною оцінкою 0,5 балів за правильну відповідь; 2-го рівня складності – 5 з максимальною оцінкою 1,2 бали за правильну відповідь; 3-го рівня складності – 1 з максимальною оцінкою 2 бали за правильну відповідь.

Шкала оцінювання досягнень студента наведена на навчальній платформі Moodle. URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615>

Критерії оцінювання практичних завдань (% від кількості балів, якими оцінюється кожне практичне завдання):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Умови отримання додаткових балів:

- участь у кафедральних наукових конференціях (доповідь за тематикою навчальної дисципліни) – 5 балів;

- участь у Всеукраїнській науковій конференції (тези за тематикою навчальної дисципліни) – 10 балів;
- участь у конкурсі студентських наукових робіт (наукова робота за тематикою навчальної дисципліни) – 15 балів;
- індивідуальна (науково-дослідницька) робота з тематики навчальної дисципліни, яка не увійшла в матеріал лекцій (звіт про роботу) – 10 балів.

Модульний та поточний контроль проводиться відповідно до «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» URL: <https://cutt.ly/Ob9GAET>. Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті водного господарства та природокористування», «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може приймати участь у роботі наукових гуртків кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, студентських наукових конференціях, конкурсі студентських наукових робіт за тематикою навчальної дисципліни.

Інформаційні ресурси

Основна:

1. М.М. Гіроль, Л.Р. Ниник, В.Й. Чабан Техногенна безпека. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2003. – 358 с.
2. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист. Підручник. – Київ : Знання-Прес, 2007. – 487 с.
3. Євдін О.М, Могильниченко В.В, Скідан М.А, Рібакова Е.О. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Том 1. "Техногенна та природна небезпека". Посібник. – К.: КІМ, 2007. – 636 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1228731/> (дата звернення: 01.11.2021).
4. В.Г. Аветисян, Ю.М. Сенчихін, С.В. Кулаков, Ю.О. Куліш, В.В. Тригуб Електронний підручник "Організація аварійно-рятувальних робіт". За загальною редакцією В.П. Садкового. (Лист МОН від 12.06.09 № 1/11-4066).

Допоміжна:

5. Кодекс цивільного захисту України із змінами. URL: <https://cutt.ly/FhI3zjL> (дата звернення: 02.11.2021).
6. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил

- цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/bhl3mSm> (дата звернення: 02.11.2021).
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/Ahl3EJS> (дата звернення: 02.11.2021).
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/Ghl3OEb> (дата звернення: 02.11.2021).
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/ahl3G4c> (дата звернення: 02.11.2021).
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2013 р. № 874 «Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини)». URL: <https://cutt.ly/Xhl3XSi> (дата звернення: 02.11.2021).
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.01.2014 р. № 37-р Про схвалення Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. URL: <https://cutt.ly/Ohl3NEu> (дата звернення: 02.11.2021).
12. Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. «Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010». URL: <https://cutt.ly/Ghl30Z6> (дата звернення: 02.11.2021).
13. Наказ МВС України від 06.08.2018 № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/lhl38yP> (дата звернення: 02.11.2021).
14. Наказ МВС України від 20.04.2017 № 325 «Типове положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання». URL: <https://cutt.ly/yhl36dh> (дата звернення: 02.11.2021).
15. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні». URL: <https://cutt.ly/dhl8ruw> (дата звернення: 02.11.2021).
16. Наказ МВС України від 05.11.2018 р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки». URL: <https://cutt.ly/Mhl8uxK> (дата звернення: 02.11.2021).
17. Наказ МНС України від 05.10.2007 року № 685 «Методичні рекомендації «Організація управління в надзвичайних ситуаціях». URL: <https://cutt.ly/Ehl8xRc> (дата звернення: 02.11.2021).
18. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.
19. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL: <https://cutt.ly/fgMYJOS>.

20. Наукова бібліотека НУВГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).
21. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <http://oppb.com.ua>.
22. Журнал «Надзвичайна ситуація +». URL: <https://ns-plus.com.ua>.

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин освітньої компоненти відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної навчальної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2615> за календарем та відповідно до «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>.

Неформальна та інформальна освіта

До здобувачів доводяться правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту у НУВГП» URL: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих тем освітньої компоненти запрошуються представники ГУ ДСНС в Рівненській області.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>, та «Кодексом честі студентів» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>. Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: URL: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>. Для ознайомлення і застосування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» URL: <https://cutt.ly/AgtO6ac>.

Вимоги до відвідування

Інформація про вимоги до відвідування і ліквідації академічної заборгованості здобувачів вищої освіти наведена у «Положенні про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>, «Інструкції для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>, а також у «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Оновлення

Підставою для оновлення силабусу навчальної дисципліни є:

- результати обов'язкового опитування/анкетування здобувачів про позитивне або негативне враження від вивчення даної навчальної дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до керівника (гаранта) освітньої програми;
- ініціатива роботодавців та представників бізнесу;
- ініціатива і пропозиції керівника (гаранта) освітньої програми та/або викладачів навчальної дисципліни;
- результати оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- зміна нормативно-правового регулювання у відповідній галузі та інше.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через проходження окремих освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), і такі результати навчання також можуть бути предметом визнання. Інформація про академічну мобільність наведена у «Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та «Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

Лектор,
доцент кафедри ОПтаБЖД
канд. техн. наук, доцент

Кусковець С.Л.